

GAZETA LWOWSKA.

wę Wtorek dnia 31. Marca 1812.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa d. 31. Marca. — Przeszłego Wtorku d. 24 t. m. dana była w tutejszym teatrze na korzyść ubogich wielka muzyczna akademja. JW. Hrabina Henryetta z Zabielskich Łączyńska i Hrabianka Zofia Dulska raczyły przez grzeczność w niey śpiewać, i sprawiły ukontentowanie Publiczności szczególniejszym swoim talentem. W. Kremes znany tu ze sławą z grania na Violoncello artysta, grał przesłicznie koncert, a Pan Lipiński Dyrektor muzyki tutejszego teatru drugi bardzo piękny koncert na skrzypcach. Wielu Miłośników muzyki połączyło się dnia tego, i przez ich to grzeczność orkestr doskonale obsadzonym, a dane arcydzieła doskonale exekwowane być mogły.

Publiczność dowiodła na nowo, iak wielce iey jest przyjemno dobrze czynić. Teatr był zgromadzeniem dobroczynnych ludzi. Osoby ze wszystkich klass chciały być tego uczestnikami, i kilkoma dniami wprzód nie można już było dostać łóż i miejsc zamkniętych. Dochód wynosi 1373 ZR. 6 Kr. w W. W., którego teraz Instytut ubogich na wsparcie cierpiących bliźnich użyje.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża d. 9. Marca. — Wczoray przede mszą, była dyplomatyczna audyencya w pałacu tuilleryjskim, na której Postowie zagraniczni przedstawiali N. Cesarzowi obywatelów swojego Narodu.

Dośkonala w tęy chwili linie telegraficzne. Cesarz rozkazał przedłużyć te linie,

a teraz myślą nad tém, iakby do linii ciągnący się z Paryża do Medyolanu i Wenecyi, można przyłączyć poboczną linię do Tulonu; gdy to do skutku przywiezionem zostanie, będzie mógł Monarcha poruszenia flot swoich w portach Antwerpskim, Bresteńskim i Tulońskim kombinować, dawać im do wypłynienia wiednymczasie rozkazy, i odbierać w kilku chwilach wiadomość o dopełnieniu tychże rozkazów.

Ze wszystkich Departamentów nadeszły wiadomości o porządku i prędkości, z którą się działania zaciągu konskrypcyonistów na ten rok odprawiły. Nigdzie prawie nie słyszano o uporczywych, a transporta konskrypcyonistów wyruszały na miejsca swojego przeznaczenia z wesołością i pośród okrzyków: Niech żyje Cesarz!

Z Terracina d. 17. Lutego. — W iednéy gazecie Rzymskiey czytamy, co następuje: „W tymże samym czasie, w którym Rząd z wielkim kosztem około upiększenia Rzymu i naprawienia pomników starożytności pracować każe, przeziéra iego bacznie oko nayodlegleysze części Departamentu. Na ostatnich granicach, równie iak i w środku Państwa, widać każdego dnia przedsiębrane i uskuteczniane roboty, które z dobrem publicznem, lub z postępami sztuk i umiejętności ściśle są połączone. Lecz żadna z tych robót nie zasługuje na taką uwagę, iak robota około bagien pontyńskich. Skoro Rzym do Państwa wcielony został, zwróciły te bagna, które od dwudziestu dwóch wieków były przedmiotem troskliwości wszystkich w Rzymie istniących Rządów, także uwagę Cesarza Jmci na siebie. Zesłał na miejsce Kommissyę składającą się z doświadczonych hydraulików; między temi znajdowali się Senator Hrabia

Fosombrone, sławny z swoich robót w dolinie Chiana i P. Prony, którego dzieła naukodayne, iako téż roboty ogromne w pierwszym uczonych umieszczają rzedzie. Nim układ przez Kommissyą podany uchwalonym zostanie, trwają ciągle roboty udoskonalające, które osuszenie niezmiernie przyspieszą, i do ich ukończenia potrzebne, na przyszłość przedsięwziąć się mające wielkie działania, przygotowują. Już w biegu roku zeszłego rozprzestrzeniono koryto rzeki Amaseno, usypano dwie wielkie tamy, dla ochronienia pól pobliskich i zabezpieczenia ich potrzebnego osuszenia. Robota ta z największą skuteczną troskliwością jest takiey mocy, iż się na przyszłość niczego obawiać nie każe. Teraz zaczynać kopać nowy kanał, który będzie służył za dalszy ciąg kanałowi la Schiazza, sprostanie jego koryto i wysuszy całą część bagien między Bocca di Fiume i Mesa, po lewéj stronie gościńca leżących. Most kamienny będzie wodę po pod gościńiec przepuszczał. Oprócz tych robót mających za cel poprawę systemu osuszającego i zatrudnienie wielkiey liczby rąk, czuwa administracya naytroskliwiej nad robotami zachowawczemi, i nie zapomina niczego dla utrzymania starych kanałów w zupełnie dobrym stanie. Można się więc spodziewać, iż to wielkie osuszenie, nayślawniejsze i największe tego rodzaju działania, które tylko kiedy przedsięwzięto, będzie wkrótce ukończone. Już ta piękna równina, pokryta polami zbożowemi i łąkami na których się liczne pasą trzody, wystawia podróżnym widok zadziwiający.

Prowincye Illyryjskie.

Dnia 7. Marca przybył do Villach 18ty pułk piechoty francuzkiey, a dnia 8go oddział artyllerzystów, którzy nazajutrz wyruszyli przez Lienz do Ratyzbony.

Z w i ą z e k R e Ń s k i.

Dnia 7go Marca przejeżdżali przez Frankfórt różni gońce.

Dnia 10 iechało przez te miasto dwóch francuzkich gońców; jeden z Hannoveru, a drugi z Berlina do Paryża.

Pan Jacobi pierwszy pruski goniec gabinetowy, spieszył dnia 11. Marca z Berlina przez Frankfórt do Paryża.

Dnia 6go Marca przybył do Frankfórtu Ces. francuzki Jenerał Dywizyi Vandamme.

Dnia 3. Marca przybył do tegoż miasta 72gi francuzki pułk piechoty i jeden portugalski pułk pieszy, a dnia 4go t. m. 5ty pułk huzarów i oddział artylleryi. Woyska te wypocząwszy dzień jeden, poszły daley drogą do Hanau.

Xiaże Emilian Heski, Jenerał - Major w służbie W. Xiecia Heskiego i Dowódca pułku lekkiey konnicy Gwardyi, wyjechał d. 26. Lutego do Marburga w towarzystwie Kapitauna Linchow.

Dnia 8. Marca przybył Królewic Bawarski i Następcą tronu do Inspruka w Tyrolu.

Od początku Marca podniosła się znacznie cena zboża w Cyrkule Inn. Szefel pszenicy kosztuje teraz 30 Z. Żyta 16 do 17 Z., ięczmienia 13, a owsa 9 do 10 Złotych.

W Monachium wypożyczają w amoku pokoje dla Wice - Króla Włoskiego, który tam wkrótce jest spodziewany.

W Królestwie Württemberskiém zakazano pod dniem 8. Marca przedawać do 1. Marca 1813 roku za granicę konie, przeszło trzy lata mające. —

Monitor Westfalski donosi pod d. 9tym Marca, co następuje: Król Jegomość puścił się dzisiejszéj nocy w podróż (do Paryża), lecz za czternaście dni znowu powróci.

Gazeta Magdeburgska umieściła pod dniem 7. Marca wezwanie Prefekta do wszystkich Władz administracyjnych Departamentu Elby, ażeby tych cieślów, mularzów i czeladników rzeźnickich, którzy życzą sobie bydź umieszczeni przy administracyi woyskowej, odsłali do Magdeburga, gdzie im Kommissarz woienney główney kwatery drugiego Korpusu woyska, dokumenta ich werbownicze podpisze.

Z Saxonii d. 12. Marca. — Dochodzą nas wiadomości z Drezna, iż Ces. francuzki Jenerał Hrabia Regnier tam przybył, i po krótkim zabawieniu się przez Poznań do Warszawy wyjechał. Około 16. b. m. oczekiwano w Dreźnie i w okolicach jego 30000 Bawarczyków, którzy jednakże jeden tylko dzień wypoczywać będą, a potem daley pociągną dla zrobienia miejsca 10000 Württemberczyków, którzy w ośmiu dniach później przybydź mają. Na

końcu przyjdą włoskie woyska, które połączwszy się ze zgromadzonym około Lienz i Botzen korpusem francuzkim iuż wyruszyły do Ratyzbony, a potem przez Bawaryę tymże samym pociągą gościńcem.

W Dreźnie przygotowano kilka stajni na 400 koni dla ekwipażów Cesarskich.

Xięstwo Warszawskie.

Z Warszawy d. 24. Marca. — Dnia 19 b. m. iako w dzień imienia Xięcia Ministra Woyny i załogę tuteyszą składającą na dowód swojego przywiązania do niego oświeciły rzesisto przody koszar swoich, na których cyfra Xiążęcia iaśniała.

JW. Baron Bignon tuteyszy Rezydent francuzki, odbierał d. 20 b. m. iako w rocznicę urodzin Króla Rzymskiego od Władz tuteyszych powinszowania, i obchodził tę uroczystość przez bal i wieczerzę, na które Członki Władz pierwszych i nayznakomitsze obojczy pici osoby zaprosił. Tegoż wieczora mieszkanie Rezydenta i całe miasto rzesisto były oświecone.

Przez trzy dni wciąż aż do dnia wczorajszego mieliśmy czas piękny i ciepły, a onegdaj przed wieczorem dał się nawet słyszeć grzmot z błyskawicą, po którym padał z przestankami deszcz prawdziwie mały. Teraz mamy znowu zimno kilkostopniowe.

W tym tygodniu most łyżwowy na Wiśle pod Warszawą ma stanąć.

Sędziowie Pokoju ugodzili w tym roku w Xięstwie naszym 28303 spraw, a zatem o 12978 więcey, nizeli w roku poprzedzającym.

Dnia 1. b. m. urządowanie Burgrabiów ustało, a miejsce ich zastępują teraz Komornicy i Wozni.

Dla zaprowadzenia w Xięstwie naszym jednolystności w rzeczach kryminalnych, rozciągnął Król Jegomość organizację Sądownictwa karzącego w czterech nowych Departamentach toż samo do sześciu dawnych Departamentów; będą zatem oprócz trzech Sądów sprawiedliwości kryminalnéj w każdym Departamencie dwa wydziały, a w Departamencie Poznańskim trzy wydziały Policji poprawczyj, w Warszawie zaś jeden takowy wydział dla miasta i iego okręgu.

W celu opatrzenia w żywność woysk Xięstwa naszego, rozkazał Król Jegomość, a-

żeby wskutku uchwały na ostatniem seymie posiedzeniu zapadłéj dostawili obywatele na rok następujący etatowy od 1 Czerwca r. b. 1812, aż do ostatniego Maja r. 1813, do magazynów 10357 1/2 korcy pszenicy, 236666 korcy żyta, 676923 korcy owsa, 519526 cetnarów siana, a 483919 1/2 cetnarów słomy.

Dla nadania wzrostu fabrykom naszym krajowym, pobierane będzie na mocy wyroku Królewskiego podwyższone do od wszelkiego gatunku wprowadzanego do Xięstwa naszego krochmalu; płacić się zatem będzie od funta krochmalu białego po groszy dwa, a od funta krochmalu niebieskiego po groszy sześć.

Po nastąpieniem oświadczeniu Dworu Berlińskiego uchylenia w Państwach Pruskich zaprowadzonych tamże ograniczeń co do handlu z Xięstwem naszym, dozwolił Król Jegomość wprowadzać do nas fabrykanta bawełniane pochodzące z rekiodzielni Śląskich i z Marchii Brandeburskiej; jednakże musi być udowodniono, iż one w rzeczy saméj z pomienionych prowincyi pochodzą.

Prusy.

Z Berlina d. 19. Marca. — Wczoraj przybył tu Ces. francuzki Jenerał Dywizyi Eble z Magdeburga; kilkoma dniami wprzód wyjechał z tuteyszej stolicy Ces. francuzki Jenerał Hrabia Nansouri po krótkim zabawieniu się do Szczecina.

Król Jegomość wydał dnia 18. b. m. rozkaz, ażeby zbiegów z Cesarsko francuzkiego woyska pod dowództwem Xięcia Eckmühl (Marszałka Davoust) zostających, w tenże sam sposób iak zbiegów pruskich przytrzymywać, i przystawiać wraz z bronią i bagażami do pomienionego korpusu.

Wyrok Królewski tegoż samego dnia wydany, zawiera co następuje: „Fryderyk Wilhelm &c. Zważywszy iż nie można lepij zapobiedz niedostatkowi żywności i drożyznie, iak przez dozwoleńie wolnego handlu zbożem z innemi Kraiami; zważywszy oraz i to, iż z powodu powiększonej w Państwach naszych konsumpcyi, tegoż handlu z temi Kraiami zaniechać potrzeba, od których żadnego dowozu spodziewać się nie można, rozkazujemy: 1.) Wolny handel żywnością wszelkiego gatunku, a zatem i o-

brokiem, powinien być we wszelkich okolicznościach z temi prowadzony Państwami, które z swojej strony powyższe artykuły do Państw naszych wprowadzać dozwalaia. 2.) Wywóz zaś zboża i żywności morzem, zakazuje się poczynawszy od dnia ogłoszenia niniejszego wyroku, pod karą konfiskaty. “

Wołoszczyzna.

Z Bukarestu d. 26. Lutego. — O tu teyszym Kongressie nic tu wcale nie slychać. Od czasu ponowienia kroków nieprzyjacielskich, nie zgromadzaia się więcy obóstronni Pełnomocnicy. Oczekiwany od dawna goñiec z Petersburga dotychczas ieszcze nie przybył; Pełnomocnicy tureccy nie mają także dotąd żadney wiadomości z Konstantynopola. Tym czasem staraia się tu ile możności dobrze czas przepędzać. Przybył z Petersburga sławny muzyk Romberg dając często koncerta, na których bywaia także tureccy Pełnomocnicy w towarzystwie Czapan a Oglu Zade, który się tu ieszcze znajduje.

Wszyscy Jenerałowie, którzy byli uczestnikami ostatniy wyprawy na prawy brzeg Dunaju, powrócili tu nazad, wyia-

wszy Jenerała Markowa stojącego z swoim korpusem w małej Wołoszczyźnie.

Indye wschodnie.

Wiadomości z Bombay pod dniem 22. Sierpnia 1811 donoszą, co następuje: „Najstraszniejszym nieprzyjacielem Anglików na stałym lądzie wschodnio-indyjskim jest Amyr - Khan; sądzą iż zamiarem jego jest założyć dynastye muzułmańską na ruinach Państw Xiażat Raiepoorskich. W wojnie między Scindiahem i Holkarem popisywał się ón szczególny w służbie ostatniy. Odtąd iak Rząd angielski w zawojuowanych i odstąpionych usadowił się kraich, wszyscy woyskowi i wielu cywilnych urzędników, którzy służyli ostatniemu Rządowi w Oude i Holclund, Doab i w Prowincyach Agra i Delhi weszli w służbę Amyr - Khana, trzymiając go za iedyneya łacelnika, u którego mogą mieć utrzymanie. Liczba ich wynosi do 90000 Amyr - Khan i dowodczy woysk jego mają szczególnie Lucknow i Benares na oku, które miasta nieomylnie prędzey lub późniy zrabuia. Amyr - Khan przentosił swój obóz z Chabsoo do Lawor.

Meteorologiczne postrzeżenia we Lwowie od 24. d. dnia 27. Marca 1812.

Dzie.	Czas postrzeżenia	Barometr.	Cieptomierz Reaumura.	Kierunek Wiatrów.	Odmiany powietrza.
24	Wsch. Słońc.	27, 10, 10.	— 2, 8,	Z. słaby	pochmurno.
	2. popołud.	27, 10, 8.	+ 1, 3.	Po. Z. słaby	gęste chmury.
	10. w nocy	27, 9, 3.	+ 0, 6.	Po. słaby	rzadkie chmury.
25	Wsch. Słońc.	27, 7, 10.	+ 2, 5.	Po. słaby	dészcz, rzadkie chmury.
	2. po połud.	27, 8, 0.	+ 10, 3.	Po. Z. sredni	gęste chm. wypogodzenie.
	10. w nocy	27, 8, 2.	+ 4, 9.	Po. Z. słaby	pogoda, chmury.
26	Wsch. Słońc.	27, 6, 8.	+ 4, 2; — 0, 3.	Po. Z. i Z. słaby potem	gęste chmury, dészcz, śnieg.
	2. po połud.	27, 10, 5.	— 0, 4.	Z. mocny (mocny)	śniegowe chmury, iasno.
	10. w nocy	28, 0, 6.	— 3, 1.	Z. mocny	lekke chmury.
27	Wsch. Słońc.	28, 1, 11.	— 5, 7.	Z. i P.Z.Z. sredni	lekke chmury.
	2. popołud.	28, 2, 9.	— 0, 8.	P. Z. słaby	lekke chmury, zawierzucha.
	10. w nocy	28, 2, 6.	— 1, 8.	P.Z. mocny	pochmurno.

Z powodu świąt, wyszedł teraz tylko półarkusz Gazety, za to zaś mieli Czytelnicy przeszłego Wtorku półtora arkusza.